

TAKING
COOPERATION
FORWARD

 T3.1.3. On-line SME Capacity Building

 Zarządzanie w zakresie odpowiedzialnych innowacji

Dr Aneta Karasek, ekspert projektu ROSIE

Redakcja: Elżbieta Szulc-Wałęcka, Ewa Paszkiewicz-Tomasiak

TAKING
COOPERATION
FORWARD

Moduł 2 - Koncepcja Odpowiedzialnych Badań i Innowacji (RRI)/Koncepcja Odpowiedzialnych Innowacji (RI)

Znaczenie innowacji

Cykl życia produktu/usługi uległ skróceniu ➡ Rynek ciągle żąda nowych produktów/usług

Konkurencyjność wzrasta ➡ Firmy działające na rynku stają się świadome, że muszą wprowadzać zmiany/być innowacyjne, by sprostać konkurencji i muszą być otwarte na zmiany w odpowiedzi na pojawiające się potrzeby i/lub wyzwania społeczne

„... nie być innowacyjnym, to zginąć” " (Freeman 1982)

Innowacja jest sercem zmiany gospodarczej

Główny cel wprowadzania innowacji: poprawa jakości produktów/usług i redukcja kosztów

Kontekst koncepcji Odpowiedzialnych Innowacji

ORWARD

Kontekst koncepcji Odpowiedzialnych Innowacji

Odpowiedzialne Innowacje (RI) czy Odpowiedzialne Badania i Innowacje (RRI)?

RRI
głównie sektor
nauki

RI
głównie sektor
biznesu

Odpowiedzialne Badania i Innowacje zwracają uwagę zarówno na sektor nauki jak i biznesu, podczas gdy **Odpowiedzialne Innowacje** skupiają się głównie na biznesie.

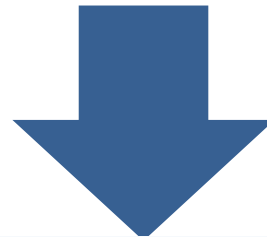
RRI było najczęściej stosowane w sektorze akademickim wśród naukowców pracujących w laboratorium. Jednak obecnie sektor biznesowy jest również istotną grupą docelową. Większość innowacji realizowana jest w sektorze biznesowym, dlatego musimy zwracać większą uwagę na działalność innowacyjną firm. W szczególności MŚP, które stanowią więcej niż 90 % wszystkich przedsiębiorstw na świecie.

RI to nowa koncepcja, w zakresie zarządzania i oceny innowacyjności, która ma na celu uwzględnienie kwestii etycznych i społecznych na początku procesu innowacji. Jej celem jest pomoc przedsiębiorstwom przed rozpoczęciem prac w przewidywaniu i odpowiedzialnej ocenie zamierzonych i potencjalnych niezamierzonych skutków komercyjnego rozwoju i wykorzystania technologii, w tym zagrożeń związanych z ich niewłaściwym zastosowaniem.

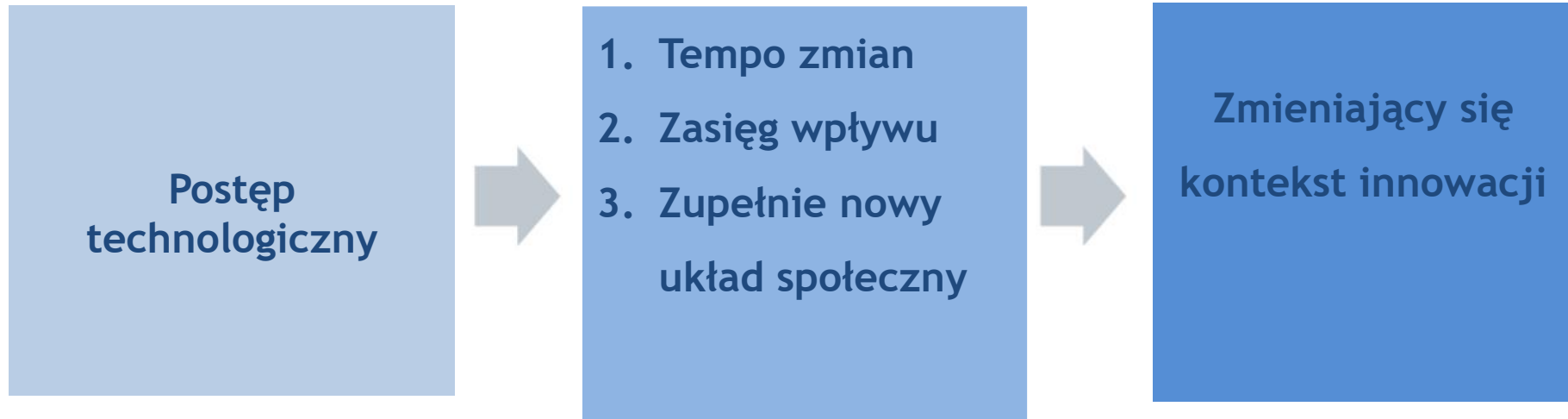
Tło koncepcji Odpowiedzialnych Innowacji

ODPOWIEDZIALNE INNOWACJE

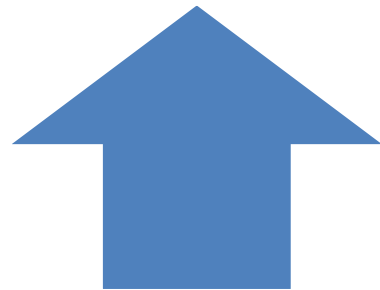
Tło koncepcji Odpowiedzialnych Innowacji

Oddziaływanie na wszystkie sfery życia

Innowacje w XXI wieku

Źródło rozwoju i wiedzy dla społeczeństwa

Dylematy wywołane przez niepożądane skutki innowacji

Odpowiedzialne Innowacje

General Motors ogłosił, że rusza z masową produkcją autonomicznych samochodów bez kierownicy i pedałów. Jak informuje agencja AP, firma wystąpiła już z prośbą o pozwolenie do amerykańskich władz na wypuszczenie samo jeżdżących aut na drogi, bez kierowcy. General Motors zamierza zaprosić pasażerów do autonomicznych samochodów z serii Cruise, bez kierowcy, już w 2019 roku. W tej chwili testuje samo jeżdżącego Chevy Bolta.

Zastanów się:

- 1. Jakie pozytywne skutki ma wdrożenie takiej innowacji?*
- 2. Jakie negatywne skutki może mieć wdrożenie takiej innowacji?*
- 3. Co może być odpowiedzialną innowacją? Co należy zmienić?*

Case study

Media społecznościowe umożliwiają wymianę wiedzy przez osoby z różnych grup społecznych, kulturowych, gospodarczych czy geograficznych. Obecnie są one powszechnie stosowane na całym świecie, a przekazywanie informacji jest najczęściej bezpłatne. Użytkownicy portali społecznościowych korzystają z nich m.in. w celu poszerzania zainteresowań, podejmowania decyzji zakupowych, rozrywki. Jednakże prowadzone badania wskazują także na potencjalne zagrożenia związane z ich wykorzystaniem.

Zastanów się:

- 1. Jakie pozytywne skutki ma wdrożenie takiej innowacji?*
- 2. Jakie negatywne skutki może mieć wdrożenie takiej innowacji?*
- 3. Co może być odpowiedzialną innowacją? Co należy zmienić?*

Odpowiedzialne Innowacje

Przejrzysty, interaktywny proces, w którym podmioty społeczne i innowatorzy wzajemnie reagują na siebie, mając na względzie (etyczną) akceptowalność, trwałość i potrzeby społeczne w procesie innowacyjnym i jego produktach przeznaczonych do sprzedaży (aby umożliwić właściwe włączenie osiągnięć naukowych i technologicznych do społeczeństwa)

Von Schomberg (2013)

Główne cechy Odpowiedzialnych Innowacji

- Przejrzystość
- Wzajemne oddziaływanie podmiotów
- Etyka
- Społeczna odpowiedzialność
- Odpowiedzialność za środowisko
- Zorientowanie na przyszłość
- Zrównoważony rozwój
- Społeczne potrzeby
- Celowość
- Akceptacja
- Włączenie interesariuszy

Co to oznacza w praktyce?

- ✓ Próba unikania niezamierzonych negatywnych efektów ubocznych innowacji
- ✓ Badacz / innowator próbuje przewidzieć, co będzie rezultatem jego badań / innowacji (produktów, usług)
- ✓ Uwzględnienie w swoich działaniach aspektów etycznych, społecznych i środowiskowych

6 kluczy Odpowiedzialnych Innowacji wg Komisji Europejskiej

Zaangażowanie publiczne

Równość płci

Edukacja naukowa

Etyka

Otwarty dostęp

Zarządzanie (*governance*)

6 kluczy Odpowiedzialnych Innowacji wg Komisji Europejskiej

- **Zaangażowanie publiczne:** włączenie do procesu innowacji badaczy, przemysłu, decydentów i społeczeństwa obywatelskiego oraz ich wspólny udział w procesie badawczo-rozwojowym;
- **Równość płci:** próba zaangażowania wszystkich aktorów - kobiet i mężczyzn, którzy uczestniczą w procesach innowacyjnych;
- **Edukacja naukowa:** zwiększenie liczby naukowców i dostosowanie systemu edukacji w celu zapewnienia przyszłym naukowcom wiedzy na temat Odpowiedzialnych Innowacji;
- **Etyka:** odpowiednie reagowanie na wyzwania społeczne - uwzględnienie podstawowych praw i najwyższych standardów etycznych w procesie badawczym i innowacjach ;
- **Otwarty dostęp:** zapewnienie bezpłatnego dostępu online do wyników badań finansowanych z funduszy publicznych (publikacje i dane);
- **Zarządzanie (governance):** uwzględnienie wszystkich wymienionych kluczy na wszystkich etapach procesu innowacji (projektowanie, wdrażanie i ewaluacja)

Zastanów się....

- ✓ *Które z kluczy były brane pod uwagę przez Ciebie w dotychczasowych procesach wdrażania innowacji (działania/projekty w których uczestniczyłeś)?*
- ✓ *Które z kluczy bierzesz pod uwagę w aktualnie wdrażanych innowacjach?*
- ✓ *Co należy zrobić, aby je teraz uwzględnić?*

Koniec Modułu 2 przejdź do Modułu 3

